

Till
Nykvarns kommun
Plan- och exploateringsavdelningen
Centrumvägen 24 A
155 80 Nykvarn
E-post: kommun@nykvarn.se

YTTRANDE

Samråd för Detaljplan för del av Ströpsta 3:11 m fl (Uddens gård) – Dnr: KS/2021:481

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn ber härmed att få lämna följande synpunkter på rubricerade förslag till detaljplan för Ströpsta 3:11 m fl.

Lokalisering

Förslaget till detaljplan för Ströpsta 3:11 är väl genomarbetat och gediget. Vi är dock starkt negativa till lokaliseringen, ca 3 km från centrala Nykvarn. Det innebär att området kommer att bilda en närmast isolerad enklav, med avsaknad av infrastruktur såsom förskola, dagligvarubutik med mera – och framför allt brist på kollektiva kommunikationer. Det innebär helt klart ett icke acceptabelt bilberoende. Samhället bör i möjligaste mån bör expanderas "inifrån och ut", där bostäder byggs nära tätorten - dvs i princip tillväxa organiskt.

Faktum är ju också att förslaget till Översiktsplan 2035 redovisar en "målbild" som innebär att bilberoendet i Nykvarn ska minska och att detta ska mötas upp med ökade möjligheter att kunna använda kollektivtrafik, cykel och gång. Det ska vara så attraktivt att "*de bilresor som genomförs är sistavalet i systemet*".

Med detta sagt vill vi ge följande synpunkter – vilka också relaterar till det vi ovan framfört om lokaliseringen.

Trafik

Förslaget innebär att det blir långt och farligt, inte minst för barnen, att cykla eller gå till skolan på och över väg 509. Vad säger Trafikverket? De har hittills varit oerhört kallsinniga till att underlätta för gångtrafik och cykeltrafik och till att begränsa biltrafiken, t ex genom att sänka hastigheten, sätta upp fartkameror etc, trots att myndigheten själv för några år sedan konstaterade att väg 509 är en Sveriges farligaste vägar. Trafiksituationen där är idag besvärlig och har så varit en längre tid, i synnerhet ur en gångtrafikants eller cyklists synvinkel.

Här ska bara nämnas sådant som mycket tung trafik, hög hastighet, ingen vägren och ingen belysning. En situation som bara kommer att bli värre med tillväxtplanerna för Mörby, Bergtorp, Rimsjöhöjden och Ströpsta 3:11.

Kollektivtrafiken är idag undermålig. Tillkomsten av de bostäder som föreslås kommer inte att förmå SL att utöka den idag synnerligen bristfälliga kommunikationen till centrum, än mindre till Järna och Södertälje (bara för att nämna några behov).

Vi efterlyser härmed en konsekvensanalys över hur de nämnda tillväxtplanerna (m.fl.) kommer att påverka trafiken på och omkring väg 509. Allmänt sett föreslår vi att det tas fram en plan för utveckling av trafiksituationen baserad på hur Nykvarnsborna vill att det ska vara, innefattande gång- och cykelvägar, sommarcykelvägar, kollektivtrafik, parkeringar mm.

Vatten- och strandskydd

Väg 509 går väldigt nära Yngern, vilken är en reservvattentäkt och måste skyddas. Bland annat därför omfattas Yngern av ett utvidgat strandskydd. Strax efter Ströpsta löper 509 rakt över och igenom strandskyddat område. Yngern kan komma att bli ett vattenskyddsområde.

Bornsjökilen och värdekärnor

Planförslaget strider mot de intentioner som beskrivs för den gröna kilen då varje grön kil bör hållas samman och lokalisering av bebyggelse, anläggningar och verksamheter bör undvikas i kilen. Planens utformning med villabebyggelse kan utformas i enlighet med de värdekärnor för kilen som beskrivs i antagen RUFs vad gäller spridningseffekter för djur- och växtarter samt värden i form av kulturmiljö och rekreation.

Vi begär att det tas fram en plan som utformas i strikt enighet med hänsynstagande för de värdekärnor för kilen som beskrivs i antagen RUFs vad gäller spridningseffekter för djur- och växtarter samt värden i form av kulturmiljö och rekreation.

Naturinventering, fornlämningar ...

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn erbjuder sig härmed att bistå i arbetet med en naturinventering. Vi har erfarit att även Hembygdssföreningen erbjuder sig att bistå. Arbetet kan innefatta att på kartor och i terrängen markera naturvärden, naturminnen, kulturminnen och fornminnen med mera.

Innan den planerade arkeologiska utredningen – etapp 2 – har genomförts kan det inte uteslutas att nya lämningar upptäcks som kan påverka planförslaget, vilket också påpekas i planförslaget.

Sammanfattning

Vi avstyrker detaljplaneförslaget. Orsaken är lokaliseringen, ca 3 km från centrala Nykvarn. Det innebär att området kommer att bilda en närmast isolerad enklav, med avsaknad av infrastruktur typ förskola, dagligvarubutik med mera – och framför allt brist på kollektiva kommunikationer. Det innebär ett icke acceptabelt bilberoende. Samhället bör i möjligaste mån bör expanderas ”inifrån och ut”, där bostäder byggs nära tätorten - dvs i princip tillväxa organiskt. Det är ju också principer som kommer till uttryck i förslaget till Översiktsplan 2035, som redovisar en ”målbild” som innebär att bilberoendet i Nykvarn ska minska och att detta ska mötas upp med ökade möjligheter att kunna använda kollektivtrafik, cykel och gång.

Behjälplig vid utarbetandet av detta yttrande har varit Åke Andersson, verksam inom Hembygdssföreningen i Nykvarn samt i föreningen Älgbostads vänner

Södertälje-Nykvarn 3 juni 2025

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn

Lars Ljungdahl
remissansvarig

070-5669519, lars@photronik.se